

**REKA BENTUK PEKERJAAN, KEPIMPINAN, TINDAK BALAS
PSIKOLOGI, KEADILAN ORGANISASI DAN NIAT
MELETAKKAN JAWATAN DALAM KALANGAN KAKITANGAN
AKADEMIK POLITEKNIK DI MALAYSIA**

SYARIFAH HANUM BINTI ALI

PERPUSTAKAAN
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

**TESIS INI DIKEMUKAKAN UNTUK MEMENUHI SYARAT
MEMPEROLEH
IJAZAH DOKTOR FALSAFAH**

**FAKULTI PERNIAGAAN, EKONOMI DAN PERAKAUNAN
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH
2018**

UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

BORANG PENGESAHAN STATUS TESIS

JUDUL: REKA BENTUK PEKERJAAN, KEPIMPINAN, TINDAK BALAS PSIKOLOGI, Keadilan Organisasi dan Niat Meletakkan Jawatan dalam Kalangan Kakitangan Akademik Politeknik di Malaysia

IJAZAH: IJAZAH DOKTOR FALSAFAH (PENGURUSAN)

Saya **SYARIFAH HANUM BINTI ALI**, Sesi **2014 - 2018**, mengaku membenarkan tesis Ijazah Doktor Falsafah ini disimpan di Perpustakaan Universiti Malaysia Sabah dengan syarat-syarat kegunaan seperti berikut:-

1. Tesis ini adalah hak milik Universiti Malaysia Sabah
2. Perpustakaan Universiti Malaysia Sabah dibenarkan membuat salinan untuk tujuan pengajian sahaja.
3. Perpustakaan dibenarkan membuat salinan tesis ini sebagai bahan pertukaran antara institusi pengajian tinggi.
4. Sila tandakan (/):

SULIT

(Mengandungi maklumat yang berdarjah keselamatan atau kepentingan Malaysia seperti yang termaktub di dalam AKTA RAHSIA 1972)

TERHAD

(Mengandungi maklumat TERHAD yang telah ditentukan oleh organisasi/badan di mana penyelidikan dijalankan)

TIDAK TERHAD

UNIVERSITI MALAYSIA SABAH
PERPUSTAKAAN
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

SYARIFAH HANUM BINTI ALI
DB1321011T

Disahkan Oleh,

NURULAIN BINTI ISMAIL
PUSTAKAWAN KANAN

UNIVERSITI MALAYSIA SABAH
(Tandatangan Pustakawan)

(Prof. Dr. Hajah Arsiah Binti Hj Bahron)
Penyelia Utama

Tarikh : 17 Mei 2018

(Prof. Madya Dr. Stephen Laison Sondoh Jr)
Penyelia Bersama

PENGESAHAN

NAMA : SYARIFAH HANUM BINTI ALI

NO MATRIK : DB1321011T

TAJUK : REKA BENTUK PEKERJAAN, KEPIMPINAN, TINDAK BALAS
PSIKOLOGI, Keadilan Organisasi dan Niat Meletakkan
Jawatan dalam kalangan kakitangan Akademik
Politeknik di Malaysia

IJAZAH : IJAZAH DOKTOR FALSAFAH (PENGURUSAN)

TARIKH VIVA : 9 APRIL 2018

DISAHKAN OLEH

1. PENYELIA UTAMA

Prof. Dr. Hajah Arsiah Binti Hj Bahron

Tandatangan

UMS
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

2. PENYELIA BERSAMA

Prof. Madya Dr. Stephen Laison Sondoh Jr

PENGHARGAAN

Segala puji bagi Allah S.W.T dengan limpah kurniaNya dapat saya menyiapkan tesis ini dengan sempurna. Saya ingin merakamkan setinggi penghargaan yang tulus ikhlas kepada Prof. Dr. Hajah Arsiah Binti Hj Bahron dan Prof. Madya Dr. Stephen L. Sondoh Jr @ Jude, penyelia tesis ini yang telah membantu dan memberi bimbingan yang amat bernilai sepanjang perjalanan tesis ini disiapkan. Terima kasih juga ditujukan kepada semua kakitangan di FPEP dan PASCA yang telah memberikan perhatian dan dorongan dalam penyelesaian tesis ini. Terima kasih juga disampaikan kepada pihak perpustakaan Universiti Malaysia Sabah atas bantuannya. Tidak lupa untuk keluarga tercinta yang telah banyak memberikan semangat sepanjang pengajian saya. Akhir kata, saya berdoa kepada Allah S.W.T semoga tesis ini dapat memberi faedah kepada kita semua.

UMS
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

Syarifah Hanum Binti Ali

9 April 2018

ABSTRAK

Penyelidikan ini telah mengamati respons daripada kakitangan akademik politeknik di Malaysia. Penyelidik melakukan kajian ini untuk melihat pengaruh reka bentuk pekerjaan dan peranan pemimpin terhadap niat meletakkan jawatan. Penyelidik telah mengajukan beberapa objektif kajian. Pertama, mengenal pasti perhubungan yang signifikan dalam reka bentuk pekerjaan yang mempengaruhi tindak balas psikologi. Kedua, mengenal pasti perhubungan yang signifikan dalam kepimpinan memperkasa gelagat yang mempengaruhi tindak balas psikologi. Ketiga, mengenal pasti perhubungan yang signifikan terhadap tindak balas psikologi dalam mempengaruhi niat meletakkan jawatan. Keempat, mengenal pasti kesan faktor pengantaraan reka bentuk pekerjaan terhadap niat meletakkan jawatan adalah tindak balas psikologi. Kelima, mengenal pasti kesan faktor pengantaraan kepimpinan memperkasa gelagat terhadap niat meletakkan jawatan adalah tindak balas psikologi. Keenam, mengenal pasti keadilan organisasi merupakan faktor penyederhanaan antara reka bentuk pekerjaan dengan tindak balas psikologi. Akhir sekali, mengenal pasti keadilan organisasi merupakan faktor penyederhanaan antara kepimpinan memperkasa gelagat dengan tindak balas psikologi. SPSS21 dan SmartPLS3 digunakan untuk menganalisis data yang diperoleh daripada 376 responden yang menjawab borang soal selidik yang diedarkan. Penyelidik telah membentuk kaedah kajian iaitu pemboleh ubah tidak bersandar adalah reka bentuk pekerjaan dan kepimpinan memperkasa gelagat, tindak balas psikologi sebagai faktor pengantaraan dan niat meletakkan jawatan pekerja pemboleh ubah bersandar dan keadilan organisasi sebagai faktor penyederhanaan antara reka bentuk pekerjaan, kepimpinan memperkasa gelagat dan niat meletakkan jawatan. Hasil dapatan kajian telah menunjukkan hubungan yang signifikan antara pusingan kerja dengan kepuasan kerja dan prestasi kerja, pengayaan kerja dengan motivasi dan prestasi kerja. Manakala kepimpinan memperkasa gelagat mempunyai hubungan signifikan dengan kepuasan kerja. Secara keseluruhannya, tindakan balas psikologi mempunyai hubungan signifikan dengan niat meletakkan jawatan. Bagi kesan pengantaraan, kepuasan kerja merupakan faktor pengantaraan bagi pusingan kerja dan niat meletakkan jawatan, prestasi kerja merupakan faktor pengantaraan antara pengayaan kerja dan niat meletakkan jawatan dan prestasi kerja merupakan faktor pengantaraan antara kepimpinan memperkasa gelagat dan niat meletakkan jawatan. Manakala bagi kesan penyederhanaan keadilan organisasi merupakan faktor penyederhanaan antara pengayaan kerja dan prestasi kerja, manakala kepimpinan memperkasa gelagat dan prestasi kerja. Hasil kajian ini dapat memberi implikasi praktikal kepada pentadbiran politeknik di Malaysia sebagai panduan untuk melakukan penambahbaikan bagi mencapai tujuan yang diinginkan.

ABSTRACT

JOB DESIGN, LEADERSHIP, PSYCHOLOGICAL REACTIONS, ORGANIZATION JUSTICE AND INTENTIONS TO QUIT FACTORS AMONG POLYTECHNIC ACADEMIC STAFF IN MALAYSIA.

This research has studied the response among polytechnic academic staffs in Malaysia. This research is to solve the problem which may not be taken seriously by the management of human resources about intention to quit among polytechnic academic staff in Malaysia. Researcher conducted a study to view the effect of job design and the role of leader on the intention to quit. Researcher have proposed a numbers of research question. Firstly, to identify significant relationships job design in influencing the psychological reactions. Second to identify significant relationships leadership empowering leadership in influencing the psychological reactions. Third, to identify a significant relationship psychological reactions in influencing intentions to quit. Fourth is to identify the impact factor of mediation effect to job design and intention to quit is the psychological reactions. Fifth to identify the effect of mediation factors between leadership empowering behaviour and intentions quit is the psychological reactions. Sixth to identify that organization justice is a moderator factor between job design and psychological reactions. Finally, to determine whether organization justice is a moderator factor to leadership empowering behaviour and psychological reactions. SPSS21 and SmartPLS3 have been used in this study to analyse the data obtained from 376 respondents who had answered the questionnaire. The findings showed a significant relationship between job rotation with job satisfaction and job performance, job enrichment with job motivation and job performance. Overall psychology reaction has a significant relationship with the intention to quit. Job satisfaction is the mediation effect for job rotation and intentions to quit, job performance is a mediation factor between job enrichment and intention to quit, and job performance is a factor of mediation between leadership empowering behavior and intentions to quit. Organization justice is the moderator factor between job enrichment and performance; leadership empowering behavior and job performance. The results of this study can give practical implication to the administration of polytechnics in Malaysia as a guide for making improvements towards achieving the desired objectives.

SENARAI KANDUNGAN

	Muka Surat
TAJUK	i
PENGAKUAN	ii
PENGESAHAN	iii
ABSTRAK	v
<i>ABSTRACT</i>	vi
SENARAI KANDUNGAN	vii
SENARAI JADUAL	xvi
SENARAI RAJAH	xviii
SENARAI LAMPIRAN	xix

BAB 1 : PENDAHULUAN

1.0	Pendahuluan	1
1.1	Latarbelakang Kajian	1
1.2	Pernyataan Masalah	4
1.2.1	Kelompangan Dalam Sorotan Kajian Lepas	10
1.3	Persoalan Kajian	11
1.4	Objektif Kajian	12
1.5	Skop Kajian	13
1.6	Kepentingan Kajian	13
1.7	Definisi Pemboleh Ubah Utama	17
1.7.1	Reka Bentuk Pekerjaan	17
1.7.1.1	Pusingan Kerja	17
1.7.1.2	Perluasan Kerja	17
1.7.1.3	Pengayaan Kerja	17
1.7.2	Kepimpinan Memperkasa Gelagat	18
1.7.3	Keadilan Organisasi	18
1.7.4	Tindak Balas Psikologi	18
1.7.4.1	Motivasi Kerja	18

1.7.4.2	Kepuasan Kerja	18
1.7.4.3	Prestasi Kerja	18
1.7.4.5	Niat Meletakkan Jawatan	19
1.8	Susunan Tesis	19
1.9	Kesimpulan	20
BAB 2 : SOROTAN KAJIAN LEPAS		
2.0	Pendahuluan	21
2.1	Reka Bentuk Pekerjaan (<i>Job Design</i>)	21
2.1.1	Pusingan Kerja (<i>Job Rotation</i>)	22
2.1.2	Perluasan Kerja (<i>Job Enlargement</i>)	28
2.1.3	Pengayaan Kerja (<i>Job Enrichment</i>)	33
2.1.4	Model Ciri-ciri Pekerjaan (<i>Job Characteristics Model</i>)	39
2.2	Kepimpinan	42
2.2.1	Teori Kepimpinan Memperkasa Gelagat	45
2.2.2	Sorotan Kajian Lepas Bagi Faktor Kepimpinan Memperkasa Gelagat	46
2.3	Niat Meletakkan Jawatan	52
2.3.1	Sorotan Kajian Lepas Bagi Faktor Niat Meletakkan Jawatan	54
2.4	Antecedent Tindak Balas Psikologi Iaitu Motivasi Kerja , Kepuasan Kerja , dan Prestasi Kerja	59
2.4.1	Motivasi Kerja	60
2.4.1.1	Teori Motivasi Kerja	63
2.4.1.2	Sorotan Kajian Lepas Implikasi Motivasi Kerja Terhadap Kajian	65
2.4.2	Kepuasan Kerja	69
2.4.2.1	Teori Dan Model Kepuasan Kerja	70
2.4.2.2	Sorotan Kajian Lepas Implikasi Kepuasan Kerja Terhadap Kajian	73

	Muka Surat
2.4.3 Prestasi Kerja	78
2.4.3.1 Teori Prestasi Kerja	79
2.4.3.2 Sorotan Kajian Lepas Implikasi Prestasi Kerja Terhadap Kajian	80
2.5 Antecedent Keadilan Organisasi	83
2.5.1 Teori Keadilan Organisasi	83
2.5.2 Sorotan Kajian Lepas Bagi Faktor Keadilan Organisasi	85
2.6 Kerangka Konseptual Kajian	92
2.6.1 Perhubungan Reka Bentuk Pekerjaan Dengan Tindak Balas Psikologi	98
2.6.2 Perhubungan Kepimpinan Memperkasa Gelagat Dengan Tindak Balas Psikologi	100
2.6.3 Perhubungan Tindak Balas Psikologi Dengan Niat Meletakkan Jawatan	101
2.6.4 Kesan Tindak Balas Psikologi Sebagai Faktor Pengantaraan di antara Reka Bentuk Pekerjaan Dengan Niat Meletakkan Jawatan	103
2.6.5 Kesan Tindak Balas Psikologi Sebagai Faktor Pengantaraan di antara Kepimpinan Memperkasa Gelagat Dengan Niat Meletakkan Jawatan	104
2.6.6 Kesan Keadilan Organisasi Sebagai Faktor Penyederhanaan di antara Reka Bentuk Pekerjaan Dengan Tindak Balas Psikologi	107
2.6.7 Kesan Keadilan Organisasi Sebagai Faktor Penyederhanaan di antara Kepimpinan Memperkasa Gelagat Dengan Tindak Balas Psikologi	109
2.7 Kesimpulan	111

BAB 3: KERANGKA TEORITIKAL DAN METODOLOGI KAJIAN

3.0	Pendahuluan	112
3.1	Paradigma Penyelidikan	112
3.2	Kerangka Teoritikal	115
3.3	Hipotesis	122
3.3.1	Reka Bentuk Pekerjaan dan Motivasi Kerja	122
3.3.2	Reka Bentuk Pekerjaan dan Kepuasan Kerja	123
3.3.3	Reka Bentuk Pekerjaan dan Prestasi Kerja	124
3.3.4	Kepimpinan Memperkasa Gelagat dan Motivasi Kerja	125
3.3.5	Kepimpinan Memperkasa Gelagat dan Kepuasan Kerja	126
3.3.6	Kepimpinan Memperkasa Gelagat dan Prestasi Kerja	127
3.3.7	Motivasi Kerja dan Niat Meletakkan Jawatan	127
3.3.8	Kepuasan Kerja dan Niat Meletakkan Jawatan	128
3.3.9	Prestasi Kerja dan Niat Meletakkan	128
3.3.10	Kesan Faktor Pengantaraan Terhadap Reka Bentuk Pekerjaan Dan Niat Meletakkan Jawatan	129
3.3.11	Kesan Faktor Pengantaraan Terhadap Kepimpinan Memperkasa Gelagat dan Niat Meletakkan Jawatan	130
3.3.12	Kesan Faktor Penyerhanaan Keadilan Organisasi Di Antara Reka Bentuk Pekerjaan, Motivasi Kerja, Kepuasan Kerja dan Prestasi Kerja	131
3.3.13	Kesan Faktor Penyerhanaan Keadilan Organisasi Di Antara Kepimpinan Memperkasa Gelagat, Motivasi Kerja, Kepuasan Kerja dan Prestasi Kerja	133
3.4	Proses Penyelidikan	135
3.5	Populasi	136
3.6	Sampel	138
3.7	Pengumpulan Data	139
3.8	Instrumen Kajian	139

Muka Surat

3.8.1 Demografi	140
3.8.2 Reka Bentuk Pekerjaan	140
3.8.3 Kepimpinan	141
3.8.4 Keadilan Organisasi	142
3.8.5 Prestasi Kerja	144
3.8.6 Motivasi Kerja	145
3.9.7 Kepuasan Kerja	146
3.9.8 Niat Meletakkan Jawatan	147
3.9 Proses Alih Bahasa	148
3.10 Kajian Rintis (<i>Pilot Study</i>)	149
3.10.1 Kebolehpercayaan Kajian Rintis	150
3.11 Analisis Data	152
3.11.1 Model Analisis Pengukuran	152
3.11.1.1 Kesahan	153
3.11.1.2 Kebolehpercayaan	154
3.11.1.3 Nilai Imputasi Hilang	155
3.11.1.4 <i>Common Method Variance</i>	156
3.12 Penilaian Model Structural	156
3.12.1 <i>Predictive Power</i>	156
3.12.2 <i>Effect Saiz</i>	157
3.12.3 <i>Bootstrapping</i>	157
3.12.4 <i>Predictive Relevance</i>	158
3.13 Model Pengukuran Reflektif dan Formatif	159
3.14 Analisis Untuk Menguji Hipotesis	159
3.15 Analisis Menguji Kesan Pemboleh Ubah Pengantaraan	160
3.16 Analisis Menguji Kesan Pemboleh Ubah Penyederhanaan	161
3.17 Statistik Deskriptif	162
3.18 Kesimpulan	162

BAB 4: ANALISIS DATA DAN DAPATAN

4.0	Pendahuluan	163
4.1	Analisis Responden Kajian	163
4.2	Pengukuran Kadar Responden	163
4.3	Pengekodan Data	164
4.4	Profil Responden	166
4.5	Analisis Awal	167
	4.5.1 Pemeriksaan Data	167
	4.5.2 Data Hilang	168
	4.5.3 Pengecaman Titik Terpencil dan Pemulihan	169
	4.5.4 Analisis Statistik Fundamental	169
	4.5.4.1 Kelinearan	169
	4.5.4.2 Pengujian Normaliti	171
	4.5.4.3 Pengujian <i>Homoecedasticity</i>	172
4.6	Kepadatan Model Pengukuran	173
	4.6.1 Kesahan Konstruk dan Kebolehpercayaan	173
	4.6.1.1 Kesahan Konvergen	173
	4.6.1.2 Kesahan Diskriminan	174
	4.6.1.3 Analisis Kebolehpercayaan	180
4.7	Statistik Deskriptif Konstruk-Konstruk Pendam	186
4.8	Reka Bentuk Pekerjaan, Kepimpinan Memperkasa Gelagat, Keadilan Organisasi, Reka Bentuk Pekerjaan, Kepimpinan, Tindak Balas Psikologi, Keadilan Organisasi Dan Niat Meletakkan Jawatan Sebagai Konstruk Kedua.	187
4.9	Penilaian Model Struktur	192
	4.9.1 Kesan Langsung	192
	4.9.2 Menguji Kesan Pengantaraan	196
	4.9.3 Menguji Kesan Penyederhaan	200
4.10	<i>Common Method Variance</i>	206
4.11	<i>Predictive Relevance</i>	206
4.12	<i>Predictive Power</i>	207
4.13	Kesimpulan	208

BAB 5: PERBINCANGAN DAN KESIMPULAN

5.0	Pendahuluan	212
5.1	Ringkasan Dan Dapatan Kajian	212
5.2	Perbincangan Keputusan Hubungan Langsung	215
5.2.1	Hubungan Reka Bentuk Pekerjaan dan Motivasi Kerja	215
5.2.2	Hubungan Reka Bentuk Pekerjaan dan Kepuasan Kerja	217
5.2.3	Hubungan Reka Bentuk Pekerjaan dan Prestasi Kerja	219
5.2.4	Hubungan Kepimpinan Memperkasa Gelagat dan Motivasi Kerja	221
5.2.5	Hubungan Kepimpinan Memperkasa Gelagat dan Kepuasan Kerja	223
5.2.6	Hubungan Kepimpinan Memperkasa Gelagat dan Prestasi Kerja	224
5.2.7	Hubungan Motivasi Kerja dan Niat Meletakkan Jawatan	225
5.2.8	Hubungan Kepuasan Kerja dan Niat Meletakkan Jawatan	226
5.2.9	Hubungan Prestasi Kerja dan Niat Meletakkan Jawatan	227
5.3	Perbincangan Keputusan Pengantaraan	228
5.3.1	Kesan Faktor Pengantaraan Terhadap Reka Bentuk Pekerjaan dan Niat Meletakkan Jawatan	228
5.3.1.1	Kesan Faktor Pengantaraan Motivasi Kerja Terhadap Reka Bentuk Pekerjaan dan Niat Meletakkan Jawatan.	228
5.3.1.2	Kesan Faktor Pengantaraan Kepuasan Kerja Terhadap Reka Bentuk Pekerjaan dan Niat Meletakkan Jawatan.	230

5.3.1.3 Kesan Faktor Pengantaraan Prestasi Kerja Terhadap Reka Bentuk Pekerjaan dan Niat Meletakkan Jawatan.	233
5.3.2 Kesan Faktor Pengantaraan Terhadap Kepimpinan Memperkasa Gelagat dan Niat Meletakkan Jawatan	235
5.3.2.1 Kesan Faktor Pengantaraan Motivasi Kerja Terhadap Kepimpinan Memperkasa Gelagat dan Niat Meletakkan Jawatan.	235
5.3.2.2 Kesan Faktor Pengantaraan Kepuasan Kerja Terhadap Kepimpinan Memperkasa Gelagat dan Niat Meletakkan Jawatan.	236
5.3.2.3 Kesan Faktor Pengantaraan Prestasi Kerja Terhadap Kepimpinan Memperkasa Gelagat dan Niat Meletakkan Jawatan.	238
5.4 Perbincangan Keputusan Penyederhanaan	239
5.4.1 Kesan Faktor Penyederhanaan Terhadap Reka Bentuk Pekerjaan dan Tindak Balas Psikologi	240
5.4.1.1 Kesan Faktor Penyederhanaan Keadilan Organisasi Terhadap Reka Bentuk Pekerjaan dan Motivasi Kerja.	242
5.4.1.2 Kesan Faktor Penyederhanaan Keadilan Organisasi Terhadap Reka Bentuk Pekerjaan dan Kepuasan Kerja.	242
5.4.1.3 Kesan Faktor Penyederhanaan Keadilan Organisasi Terhadap Reka Bentuk Pekerjaan dan Prestasi Kerja.	242
5.4.2 Kesan Faktor Penyederhanaan Terhadap Kepimpinan Memperkasa Gelagat dan Tindak Balas Psikologi	244

5.4.2.1	Kesan Faktor Penyederhanaan Keadilan Organisasi Terhadap Kepimpinan Memperkasa Gelagat dan Motivasi Kerja.	244
5.4.2.2	Kesan Faktor Penyederhanaan Keadilan Organisasi Terhadap Kepimpinan Memperkasa Gelagat dan Kepuasan Kerja.	245
5.4.2.3	Kesan Faktor Penyederhanaan Keadilan Organisasi Terhadap Kepimpinan Memperkasa Gelagat dan Prestasi Kerja.	246
5.5	Sumbangan Teoritikal	247
5.6	Implikasi Praktikal	249
5.6.1	Jabatan Pengajian Politeknik	249
5.6.2	Ketua Jabatan	250
5.6.3	Ibu bapa dan Pelajar	253
5.6.4	Kakitangan Akademik Politeknik Malaysia	253
5.6.5	Isu Keadilan Organisasi Jabatan	255
5.6.6	Isu Perletakkan Jawatan	257
5.7	Kekangan/Batasan Dari Penyelidikan	258
5.8	Cadangan Kajian Pada Masa Hadapan	259
5.9	Kesimpulan	261
	RUJUKAN	263
	LAMPIRAN	320

SENARAI JADUAL

		Muka Surat
Jadual 1.1	Statistik Perletakkan Jawatan, Pindah/Keluar Dari KPT dan Cuti Tanpa Gaji Bagi Tahun 2008	6
Jadual 1.2	Statistik Perletakkan Jawatan, Pindah/Keluar Dari KPT dan Cuti Tanpa Gaji Bagi Tahun 2008 - 2016	6
Jadual 1.3	Statistik Pemegang Ph.D Skim PPPT DH Yang Berhijrah Ke Universiti Tempatan Bagi Tahun 2008 - 2017	7
Jadual 3.1	Statistik Kakitangan Akademik Politeknik Di Malaysia	137
Jadual 3.2	Pengukuran Item Bagi Reka Bentuk Pekerjaan	141
Jadual 3.3	Pengukuran Item Bagi Kepimpinan	142
Jadual 3.4	Pengukuran Item Bagi Keadilan Organisasi	143
Jadual 3.5	Pengukuran Item Bagi Prestasi Kerja	144
Jadual 3.6	Pengukuran Item Bagi Motivasi Kerja	145
Jadual 3.7	Pengukuran Item Bagi Kepuasan Kerja	146
Jadual 3.8	Pengukuran Item Bagi Niat Meletakkan Jawatan	147
Jadual 3.9	Keputusan Kebolehpercayaan Instrumen Kajian	150
Jadual 4.1	Kadar Responden Dapatan Soal Selidik	164
Jadual 4.2	Kod-Kod Pemboleh Ubah	165
Jadual 4.3	Profil Responden	167
Jadual 4.4	Keputusan Ujian Multikoleneran	169
Jadual 4.5	Keputusan Pengujian Normaliti (<i>Normality Test</i>)	172
Jadual 4.6	Keputusan Korelasi di antara Pemboleh Ubah Exogenous	173
Jadual 4.7	Analisis Silang Muatan	175
Jadual 4.8	Kesahan Diskriminan Konstruk – <i>Fornell Larker Criterion</i>	178

		Muka Surat
Jadual 4.9	Ringkasan Kesahan dan Kebolehpercayaan Konvergen Selepas Penyelarasan	180
Jadual 4.10	Keputusan Statistik Deskriptif Bagi Pemboleh Ubah Kajian	186
Jadual 4.11	Ringkasan Keputusan Pengukuran Bagi Kontruk Formatif	188
Jadual 4.12	Rumusan Laluan Pekali Dan Ujian Hipotesis Bagi Hubungan Lansung	192
Jadual 4.13	Rumusan Keputusan Kesan Pengantaraan	197
Jadual 4.14	Keputusan Analisis Kesan Penyederhanaan	202
Jadual 4.17	<i>Construct Cross Validated Redundancy</i>	207
Jadual 4.18	Keputusan Bagi Ujian Hipotesis	208

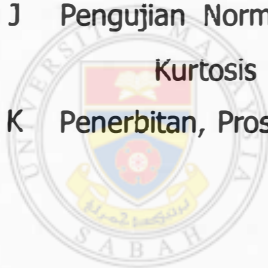
UMS
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

SENARAI RAJAH

	Muka Surat
Rajah 2.1 Model Ciri-ciri Pekerjaan Hackman - Oldman	41
Rajah 2.2 Kerangka Konseptual Kajian	97
Rajah 3.1 Kerangka Teoritikal Kajian	122
Rajah 3.2 Fasa Utama Semasa Proses Kajian	136
Rajah 3.3 Model Penyederhanaan	161
Rajah 4.1 Histogram Menunjukkan Diagnostik Multikolinearan	170
Rajah 4.2 PP Plot Bagi Diagnostik Multikolinearan	171
Rajah 4.3 Kerangka Model Pengukuran	179
Rajah 4.4 Kerangka Model Pengukuran Konstruk Peringkat Kedua	191
Rajah 4.5 Keputusan Pekali Lintasan Bagi Hubungan Langsung	195
Rajah 4.6 Keputusan Analisis Kesan Penyederhanaan	203
Rajah 4.7 Pengaruh Keadilan Organisasi Terhadap Hubungan Di Antara Kepimpinan Memperkasa Gelagat dan Motivasi Kerja	204
Rajah 4.8 Pengaruh Keadilan Organisasi Terhadap Hubungan Di Antara Kepimpinan Memperkasa Gelagat dan Prestasi Kerja	205

SENARAI LAMPIRAN

	Muka Surat
Lampiran A	Borang Soal Selidik 320
Lampiran B	Jadual Frekuensi – Profil Responden 332
Lampiran C	Harman’s Single Test 334
Lampiran D	Latent Variable Correlation (Permulaan) 339
Lampiran E	Latent Variable Correlation (Peringkat Kedua) 340
Lampiran F	Diskriptif Analaisis 341
Lampiran G	Path Coefficient (Mean, STDEV, T-Value) Kesan Langsung Peringkat Kedua 343
Lampiran H	Path Coefficient (Mean, STDEV, T-Value) Kesan Tidak Langsung Peringkat Kedua 344
Lampiran I	Case Prcessing Summary 346
Lampiran J	Pengujian Normaliti (<i>Normaliti Test</i>) Pencongan dan Kurtosis 347
Lampiran K	Penerbitan, Prosiding dan Persidangan 351

UMS
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

BAB 1

PENDAHULUAN

1.0 Pendahuluan

Bab ini mengandungi latar belakang kajian, pernyataan masalah, objektif kajian, persoalan kajian, skop kajian, kepentingan kajian, definisi istilah utama dan susunan tesis.

1.1 Latar Belakang Kajian

Sejarah sistem pengajian teknikal dan vokasional negara bermula dengan penubuhan Sekolah Teknik Treacher di Kuala Lumpur untuk melatih juruteknik bagi Jabatan Keretapi dan Jabatan Kerja Raya pada tahun 1906. Semenjak itu pendidikan teknik dan vokasional negara telah melalui beberapa fasa perubahan dan perkembangan seiring dengan kemajuan teknologi. Pendidikan teknik dan vokasional semakin berkembang pada tahun 1926 dengan penubuhan Sekolah Ketukangan yang pertama seiring dengan kemajuan teknologi bagi memenuhi keperluan sumber tenaga kerja.

Pada tahun 1964 Bahagian Pendidikan Teknikal dan Vokasional, Kementerian Pelajaran Malaysia telah ditubuhkan dan dipertanggungjawabkan untuk mempromosikan pendidikan teknikal dan vokasional. Bahagian ini seterusnya telah diberi status jabatan dan dinamakan Jabatan Pendidikan Teknikal (JPTEK) pada tahun 1995. Selain merangka polisi, jabatan baharu ini juga bertanggungjawab menentukan halatuju pendidikan teknikal dan vokasional selaras dengan program pengindustrian dan modenisasi negara.

Pada bulan Mac 2004, Kementerian Pengajian Tinggi (KPT) telah ditubuhkan bagi meningkatkan kualiti sistem penyampaian peringkat pengajian tinggi dan seterusnya menubuhkan Jabatan Pengajian Politeknik dan Kolej Komuniti (JPPKK). Walau bagaimanapun, JPPKK telah distrukturkan semula mulai 16 September 2009

kepada Jabatan Pengajian Politeknik (JPP) dan Jabatan Pengajian Kolej Komuniti (JPKK). Pada Mei 2013 Kementerian Pengajian Tinggi dan Kementerian Pelajaran Malaysia telah bergabung menjadi Kementerian Pendidikan Malaysia. Namun, berikutan rombakan Kabinet Persekutuan pada 28 Julai 2015 (Selasa) menerusi satu sidang media khas oleh Perdana Menteri Malaysia, Kementerian Pendidikan Tinggi (KPT) diwujudkan semula dengan rasminya bersesuaian dengan peruntukan Akta yang berkaitan dengan pendidikan tinggi.

Manakala bagi pendidikan di Politeknik mula diperkenal di Malaysia melalui penubuhan politeknik pertamanya, Politeknik Ungku Omar di Ipoh di bawah United Nations Development Plan pada tahun 1969. Pendidikan ini diperkukuhkan dengan perakuan Jawatankuasa Kabinet mengenai pendidikan pada tahun 1979 dan Pelan Induk Perindustrian Kebangsaan pertama (1985-1995). Kesemua perancangan termasuk perakuan Jawatankuasa Kabinet mengenai latihan (1991), telah membolehkan penubuhan lebih banyak politeknik serta menambah program pengajian bagi memenuhi keperluan pekerja separa professional dalam bidang kejuruteraan, perdagangan dan perkhidmatan. Bagi mengukuhkan peranan Politeknik dalam bidang pendidikan dan latihan, Jemaah Menteri pada 20 November 2009 telah menimbang Memorandum dari Menteri Pengajian Tinggi No. 871/2670/2009 dan bersetuju dengan Hala Tuju Transformasi Politeknik yang melibatkan empat teras iaitu Memperkasa Politeknik ke arah menjadi pilihan yang setanding dengan universiti awam yang lain, Membangunkan program pengajian dan penyelidikan dalam bidang tujahan yang bertunjangkan kekuatan di setiap Politeknik, Memperkasa warga Politeknik dengan pengetahuan dan kemahiran tinggi; dan Membina imej bereputasi tinggi dan budaya kerja yang cemerlang (BLPK, 2015).

Sejak 2hb Januari 2008 Jabatan Pengajian Politeknik (JPP) telah menukar tampuk pentadbiran dari Kementerian Pendidikan ke Kementerian Pengajian Tinggi. Pada 16hb September 2009 JPP telah melalui penstrukturan semula. Perubahan ini bertujuan untuk menghasilkan sumber daya manusia yang inovatif dan kemahiran bekerja yang berkualiti. Dato 'Haji Imran bin Idris bekas Ketua Pengarah JPP ketika itu mengatakan organisasi ini perlu komited untuk menyediakan perkhidmatan berkualiti, cekap dan mesra pelanggan ke tahap tinggi objektiviti, integriti kerahsiaan,

dan profesionalisme melalui saluran interaktif untuk meningkatkan prestasi mereka lebih baik (BLPK, 2010).

Politeknik di Malaysia terus mengorak langkah untuk maju dan bersaing dengan dunia global. Walaubagaimana kajian ini adalah untuk merungkai masalah yang mungkin tidak diambil serius oleh pihak pengurusan sumber manusia iaitu Niat Meletakkan Jawatan dikalangan pekerja. Ini adalah kerana berdasarkan dapatan data pergerakan pekerja Politeknik Malaysia terdapat 328 pekerja yang meletakkan jawatan dan 308 pekerja yang berpindah dari Kementerian Pengajian Tinggi (KPT) dari jumlah keseluruhan 7426 orang kakitangan akademik (e-SIS, 2016). Walaupun, ini hanya melibatkan sebahagian kecil kakitangan tapi hasil dapatan statistik menunjukkan mungkin terdapat faktor yang tersirat menyebabkan pekerja membuat keputusan untuk meletakkan jawatan. Niat meletakkan jawatan adalah sangat penting kepada organisasi kerana boleh mempengaruhi kestabilan dan produktiviti dan melibatkan kos yang tinggi (Firth *et al.*, 2004; Siong *et al.*, 2006). Memahami dan menguruskan faktor-faktor yang mempengaruhi lantik henti pekerja dan kos yang berkaitan boleh memberi manfaat kepada organisasi (Du Plooy dan Roodt, 2010).

Faktor utama yang diperhatikan oleh kajian ini adalah Reka Bentuk Pekerjaan dan Kepimpinan. Secara keseluruhan tugas dan tanggungjawab yang dipertanggungjawabkan kepada pekerja meliputi tiga kategori utama: Pusingan kerja, Perluasan kerja, dan Pengayaan kerja (Maxwell, 2008). Peranan pemimpin penting dalam membentuk pengalaman kerja pekerja dalam memupuk sikap pekerja, dan seterusnya kesetiaan mereka kepada organisasi (Klerk dan Stander, 2014; Chan dan Mak, 2014). Jika perasaan dimiliki organisasi wujud, ini akan membawa kepada motivasi untuk lebih komitmen wujud dan mempengaruhi niat untuk letak jawatan (Albrecht dan Andreetta, 2011). Perasaan dimiliki oleh organisasi juga meningkatkan kepuasan dan prestasi kerja (Schyns dan Wolfram, 2008; Buech *et al.*, 2010).

Seterusnya adalah keadilan organisasi, Ivancevich *et al.*, (2008) menyatakan keadilan organisasi, atau sejauh mana individu merasa cukup dilayan dengan baik di tempat kerja, menarik perhatian sejumlah besar penyelidikan. Persepsi keadilan

organisasi, keadilan pekerja secara keseluruhan dalam organisasi mereka, semakin diakui sebagai penentu penting pada motivasi pekerja, sikap, dan perilaku (Robbin *et al.*, 1997; Won - Moo Hur *et al.*, 2014). Keadilan organisasi secara konsisten memberi dampak kepada keputusan pekerja berkaitan dengan niat meletakkan jawatan. Kajian Flint *et al.*, (2013) dan Abubakr dan Hanan, (2011) menunjukkan bahawa niat perletakkan jawatan boleh dikurangkan dengan menangani masalah dengan prosedur organisasi dan memperbaiki hubungan pekerja oleh penyelia. Di sini jelas menunjukkan keadilan organisasi mempengaruhi niat pekerja untuk kekal atau meninggalkan organisasi. Ini secara tidak langsung memberi manfaat kepada pengurus dan pembuat dasar dalam organisasi.

Faktor psikologi yang menjadi faktor pengantaraan kajian ini adalah motivasi kerja, prestasi kerja dan kepuasan kerja. Dasar dan amalan motivasi dijalankan oleh sesuatu organisasi perlu bagi menggalakkan tingkah laku yang diinginkan oleh individu, pasukan atau tingkah-laku organisasi (Campbell *et al.*, 1996; Peterson, 2007; Reis dan Peña, 2001; Van Knippenberg, 2000). Manakala bagi prestasi kerja juga cabang psikologi yang berkaitan dengan tempat kerja yang membentuk sebahagian daripada pengurusan sumber manusia. Pencapaian adalah kriteria penting untuk hasil organisasi dan kejayaan (Rotenberry dan Moberg, 2007). Manakala kepuasan kerja pula adalah merujuk kepada reaksi emosi positif individu untuk kerja tertentu. Ia adalah reaksi afektif terhadap pekerjaan akibat daripada perbandingan seorang itu terhadap hasil sebenar dengan individu yang dikehendaki, yang dijangka, atau berhak (Oshagbemi, 1999). Ini adalah kerana ketidakpuasan terhadap kerja akan meningkatkan ketidakhadiran dan lantik henti (Chen *et al.*, 2006; Droussiotis dan Austin, 2007; Toker, 2011). Oleh yang demikian, kepuasan kerja tidak boleh diabaikan, tetapi sangat sedikit organisasi mengambil serius mempertimbangkan kepuasan kerja (Munhurrun *et al.*, 2009).

1.2 Pernyataan Masalah

Bagi mengukuhkan peranan Politeknik dalam bidang pendidikan dan latihan, Jemaah Menteri pada 20 November 2009 telah menimbang Memorandum dari Menteri Pengajian Tinggi No. 871/2670/2009 dan bersetuju dengan Hala Tuju Transformasi Politeknik yang melibatkan empat teras iaitu Memperkasa Politeknik ke arah menjadi

pilihan yang setanding dengan universiti awam yang lain, Membangunkan program pengajian dan penyelidikan dalam bidang tujahan yang bertunjangkan kekuatan di setiap Politeknik, Memperkasa warga Politeknik dengan pengetahuan dan kemahiran tinggi; dan Membina imej bereputasi tinggi dan budaya kerja yang cemerlang (BLPK, 2015). Dari tahun 1969 Politeknik di Malaysia terus mengorak langkah untuk maju dan bersaing dengan dunia global. Walaubagaimana pun berdasarkan dapatan data pergerakan pekerja Politeknik Malaysia terdapat 328 orang pekerja meletakkan jawatan, 308 orang pekerja telah berpindah dari KPT dan 70 orang pekerja yang bercuti tanpa gaji dari jumlah keseluruhan 7426 orang (e-SIS, 2016).

Sebelum ini pada tahun 2hb Januari 2008 Jabatan Pengajian Politeknik (JPP) telah menukar tampuk pentadbiran dari Kementerian Pendidikan ke Kementerian Pengajian Tinggi pada ketika ini penstrukturan semula reka bentuk pekerjaan tenaga pengajar politeknik dan kolej komuniti mengalami perubahan yang signifikan dalam aspek kerja mereka. Mereka yang dilantik sebelum 2 Januari 2008 telah diberi pilihan untuk terus kekal di bawah Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) untuk menjadi guru yang terlatih, dengan skim gaji DG (Skim Perguruan). Manakala yang menerima penstrukturan semula akan menggunakan skim gaji DH (Skim Pendidikan Tinggi) dan tempatkan di bawah Kementerian Pengajian Tinggi (KPT). Daripada data yang diperolehi terdapat 81 orang pekerja telah meletakkan jawatan dan 185 orang pekerja telah berpindah meninggalkan KPT (e-SIS, 2016). Pergerakan ini dapat dilihat di jadual 1.1.